

(המשך מעמוד 9)

כעבור שעות מספר הגיעה למשרדי אלעזר הבשורה: הנוסעים הגיעו למקום הסכם, דקות מספר לפני שפתח מונטגומרי בנאומו.

שמחת העובדים היתה גדולה. היתה זו יותר מאשר שמחה על הנצחון במירוץ נגד הזמן: רבים מאנשי אלעזר שירתו בצבא הבריטי, לקחו חלק פעיל בקרב על צפון אפריקה.

עתונות

השכלה יסודית

האגודה הסובייטית הראשונה שביקרה בנמל תל-אביב, מובילת-הנפת קרמל, התייגדה מול החוף. עשרים ושבעה עהונאים ישראלים עלו על הסיפון, נתקבלו על-ידי גבר בלונזי ונמוך-קומה, רב-החובל הצעיר (27) ולאמייר מיכאלוביץ קוליקוף. כדרכם של עתונאים, הציעו את מארחם בשאלות. לפתע פתח אחד העתונאים את פיו, שאל: "למי שייכת האגודה?"

קוליקוף נדהם. למי יכולה להיות שייכת אגודה סובייטית, אם לא לממשלה? אולם רב-החובל היה נדהם שבעתים, לו ידע מי השואל. לא היה זה אלא נציג המהפכה בעתונות הישראלית, יריד מקצועי של ברית המועצות: כתב קולינעט.

שחרור ציוני

קוראי למרחב, השבועון הצנוע המשמש לפי שעה בטאון רשמי יחיד של התנועה לאחדות העבודה, עילעלו בו השבוע ללא התרגשות, כשנתקל מבטם לפתע במילה מחוקה בדיו. יד חרוצה עברה על כל גליון וגליון, מחקה את המילה עד בלי הכר. המוחקים לא לקחו בחשבון את הטבע האנושי. אם נמחק, משמע שהיה מעניין. הקוראים הרימו את הגליון מול האור, מחקו את המחיקה, רובם גילו את המילה האסורה. המלה: "הציוני".

למרחב לא הפך, פתאום, לאנטי-ציוני. המשפט-כולו, שהכיל את המלה האסורה, היה בהדפסה המקורית: "סירוב מתן אשר-רות-הכניסה למשלחת הסובייטית היה בה כדי לצער את" ידידיה הנאמנים של ברית המועצות ומפעליה הציוני הסוציאליסטי המשחרר."

הנימה היהודית

בשבוע שעבר, שימש מלון רמת-אביב, ה"תל-אביב, הידוע בתצוגת-האופנה השונות שנערכו בו, זירה לתצוגה מסוג חוש: תערוך כת כליה-הרכב הממונעים, שיוצרו — או יותר נכון, הורכבו — במפעלי קיזור-פרייזר ב" חיפה.

התצוגה היתה מרהיבה לא פחות מתצוגות האופנה. לעיני הצופים עברו כל המודלים החדשים של המכוניות שיוצרו על-ידי קיזור-פרייזר לאחר ההתמוגגות עם חברת ויליס: מכונית-משא בת שמונה טון, אמבולנס, ארבע סוגים שונים של ג'יפים, סוגים חדישים של סטיישן, טיפוסים רבים של מכוניות נוסעים. עם חסרות היו רק המכוניות מטיפוס הנרי ג'י, שהציפו את כבישי-הארץ. מכוניות אלו כבר הפכו למוצג מוזיאוני: מפעלי קיזור-פרייזר באמריקה החליטו להפסיק את ייצורן.

הסבר מילולי. הופעתן הנאה של המכוניות יזרה דיברה בעדן, אולם מנהלי הסניף החיי פאי של קיזור-פרייזר מצאו צורך להוסיף גם הסבר מילולי, הדגישו בעת הופעת כל מכונית את ערכה השימוש בחלקים רבים מתוצרת ישראלית.

רבים מן הנאספים נהנו למראה כליה-הרכב הנוצצים. אולם רבים אחרים תמהו: מדוע

הארץ

הייתי אמת ממין זכר — סרט ב' צבעים טבעיים (דבר). מרדכי דן, תל-אביב. אמת ערוס, או לבוש? אלוף משנה א. זאב, אצ"ל (מע) ריב.) עמי שלו, צה"ל.

גונדר משה דיין, גונדר ימי מהדכי לימון, גונדר אוירי דן טולקובסקי.

ערכה קיזור פרייזר את התערוכה דווקא בימים אלה, כאשר מטילה הממשלה ספק בשאלת כדאיותו של המפעל?*

התשובה היתה גלומה בשאלה עצמה. היא היתה גלומה גם בנאומיהם הנמצאים, הספוגים נימה יהודית, של מנהל-המפעל. איש מן הנואמים אף לא ניסה להסביר כי מפעל המכוניות עשוי להכניס רווחים, וכי לאוצר כדאי להשקיע בו דולרים. הם היו, כנראה, בטוחים כי דמעותיהם של יהודי מוסקבה ל" מראה הנדני ג'י של השגריר הישראלי, והת' הבותם של התורכים מן המכוניות הישרא-ליות היתה תחליף הגון לכל הרווחים שבכולם.

חוק

חור בחבל

כתבת העולם הזה (887) על חור בחוק הפלילי, שנשאר לאחר ביטול עונש-המחט, מאפשר לשחרר בערבות נאשמים ברצח, עור ררה התעניינות רבה בין עורכי-הדין. השבוע ניסה עורך-הדין משה חזן לנסות ולשחרר באמצעות חור זה ארבעה מבין אחד-עשר הנאשמים ברצח רמי רוזנברג (ראה דפורטטה), אותם הוא מייצג.

שעה שהובאו ארבעה הנערים, לפי בקשתו של חזן, בפני השופט פנחס אבישר, בבית-

רכי"ארם

החייל האמיץ משה

השבוע ירד משה אקרמן מירושלים לתל-אביב. בכיס-מעיילו החום היה מונח צר-תנועה, ידיו אחזו בובגנעליים צבאיות. משה, בן ה-49, נתבקש להשתחרר משירות-מילואים, למסור את הנעליים לאפסנאות. הוא היה עצוב. לא היה ברצונו להשתחרר. הוא אהב את הצבא, היה חייל חתיק, נאמן ואמיץ, אף על פי שלא הגיע לשום רגה, נשאר טוראי פשוט. "אמסור להם את הנעליים", אמר משה, "אך אינני רוצה בשיחרור — על כל פנים, לא כחייל פשוט." הוא רצה להשתחרר כקצין, שם אצבע אחת על כתפו ואמר: "לפחות זה מגיע לי. בלי קורס, בלי שום דבר, רק על סמך שירותי הנאמן בעבר!"

משה אהב להיזכר בעברו המזהיר — ציוני. 1929. פולין. משה, הצבאי הפשוט, נפגש עם יצחק בן-צבי, נימק לפניו מדוע צריכים היהודים לעלות ארצה בהמוניהם. לא עם בן-צבי לכוו נפגש משה אקרמן, גם להמוני-היהודים נימק מדוע וכי.

דיין לא הזמין. משה עלה ארצה עם ההמונים, החישב בירושלים, המשך בצבעות. גם בארץ לא ניתק את קשריו

משוחרר משה אקרמן

משה דיין חי"ך

עם גדולי ישראל. מדי ראש-השנה שלח גלויות ברכה לבן-צבי (לא מבלי להזכיר לו את הפגישה ההיסטורית של 1929), לבן-גוריון, למשה שרת.

ביום העצמאות האחרון ניגש משה באמי-צע הטכס לרב-אלוף משה דיין, הוסיט לו קבלה על כך שרשם את שמו בספר הזהב של הקרן הקיימת, קיבל כתמורה את החיוך המפורסם של משפחת דיין. משה התאכזב במקצת. "קיימתי שלאחר הדסטסה היפה מצדי יומין אותי דיין לעמוד ליזרו ולקבל את המצעד, או לפחות לשותת אתו כוס תה."

לאחר שבוע נמוגה האכזבה, כשקיבל משה מכתב-תודה חתום. "בברכת חייל אל חייל. משה דיין."

קשריו של אקרמן עם מספר כה רב של אישים גדולים המאיסו עליו את המקצוע הצנוע של הצבעות. הוא החליט להפוך לשליח. "לאיזו מפלגה? אני בעצם איש מורחי, אבל אני מצביע בעד מפא"י." אחר הוסיף והסביר מדוע הוא רוצה דרגת-קצין. "אין אני רודף כבוד, אבל בחוק-לארץ יחיסו לשליח ביתר כבוד, אם הוא קצין בצה"ל!"

ביתניים מסר משה אקרמן את נעליו לאפסנאות. לא היו שום סיכויים שצבא-ההגנה יכסה את מערומי הצבאיים של הטוראי אקרמן בעלי-הזית המקומיים.

משטרה

שוטטות בינעירונית

חופש-התנועה הוא אחד העקרונות עליהם מבוססת כל מדינה דמוקרטית. השבוע היה עורך-דין נתן קנט נאלץ להזכיר עקרון פשוט זה בבית-המשפט המחוזי, תל-אביב, שעה שיצא להגן על יעקב קלדרון, הנאשם ב" שוטטות.

קלדרון נעצר לפני חודשים בשעה שתיים בלילה, בקרבת קיבוץ שובל, שעה שנסע במכוניתו מתל-אביב לבאר-שבע. המשטרה ערכה חיפוש, מצאה אצלו כאלפיים לירות כל סחורה חשודה לא נתלתה. יעקב הוע' בר לתחנת משטרת באר-שבע, הואשם ב" שוטטות.

היה זה לילה קשה למשטרה. עוד בראי שית הערב נתקבלה ידיעה כי בנוסית-מכריי חים עומדת להעביר בקר לישראל. סיסמת ההיכר תהיה "ישראל 1" קבוצת-השוטרים יצי' אה לשטח, הציבה מארב.

"ישראל 1" בשעה שתיים-עשרה לערך הור' פיע בשטח ערבי, צעק: "ישראל! ישראל!" אחד האורבים השיב בערבית: "הבא את ה' בקר 1" הערבי התקדם מרחק מה, נתקל ב" שוטר ופלט זעקה. השוטרים אחזו בו, אך שאר המבריחים נמלטו יחד עם הסחורה ה' הולכת על ארבע. האורבים נשארו במקומם, חיכו לקנינם. בשעה שתיים הגיעה למקום מכוניתו של קלדרון.

עתה היה על השופט לפתור בעייה כפול'לה: האם יסעיה מתל-אביב לבאר שבע — אפילו בלילה — היא שוטטות? והאם יעקב קלדרון אשם בשוטטות? התעוררה גם שאלה נוספת: האם עדיין קיים חופש-התנועה בישראל?

נוער

יוזמה פרטית

היז שדקרה את רמי רוזנברג בחובות הפיי'צה גליסטיכזזה מהירים לכל רחבי-הארץ: כבר למחרת היום הודיעה העתונות כי אל'מונים התקיפו את מועדון הנוער העובד ב" שכונת-התקעה, תל-אביב, דקרו את מודרך התנועה, אליעזר.

אולם לאחר חקירה בדבר התברר כי איש לא התנפל על המועדון. השכנים סיפרו כי באמת פרצה קטטה — בין חברי המועדון. אולם איש לא נדקר, וידידיו של אליעזר הפיי'צו את השמועה ביוזמתם הפרטית. רוב ידי'די-המודרך סירבו לדבר עם העתונאים. הנות'רים אמרו כי לא אירע דבר. הפסיכזזה פגה.

מינומים

הבת. או העוז

בני משפחת סעיידה, אשר בכפר מנסורה, השוכן למרגלות הכרמל לא ידעו את הפת'גם הצרפתי המפורסם "חפש את האשה 1" כל גם לא היו מצויינים לחפש את האשה. הם מאמציהם היו מכהנים למציאת העוז שנגנבה מהם לפני שבועות מספר.

מחמוד סעיידה היה משוכנע כי הוא מצא את העוז. הוא חשד שהיא נגנבה על-ידי ביו, בני משפחת אבו-ח'ייר, אולם לא עלה בידו להוכיח זאת: בני אבו ח'ייר אפילו לא הניחו לו לנשט אל פתח-ביתם.

בשבוע שעבר ספקה סבלנותו של מחמוד. הוא החליט לקוט בצעדים נמרצים, לחפש את האשה כדי למצוא את העוז. האשה: חמ'דה, בתה הצעירה של משפחת אבו-ח'ייר.

האשה נמצאה חיש קל. באחד מימי השבוע, כאשר חזרה חמדה מן המעיין, רכובה על החמור המשפחתי, צץ מחמוד מבין השיחים, אחז ברכס-הבהמה, הכריז בתקיפות: "אחיי, אחמד, גנב את העוז שלנו. אם לא תחזירו אותה, אשכב אתך 1"

הנשק האחרון. אפשר שההצעה לא מצאה חן בעיני חמדה, ואפשר שהיא לא הוקסמה ביותר מהופעתו של מחמוד. על כל פנים, היא נשאה את רגליה-החמורה, דהרה הביתה, מסרה את האולטימטום המזור'ל-משפחתה.

דמם של בני אבו-ח'ייר עלה לראשם. הם הודיינו באלות, זינקו לעבר בית משפחת סעיידה. אולם כאן נכונה להם הפתעה: מחמוד הספיק להזעיק את בני-משפחתו, ל" הכינם לקרב המכריעי.

היה זה קרב מרתק. ראשים פוצחו. אכנים התעופפו. שערות נמרטו. לבסוף הפעילו בני-סעיידה את הנשק האחרון — השכל — שלחו את אחד הנערים להזעיק את המש'טרה, הגישו תלונה. התלונה הפכה את בני אבו-ח'ייר ממאשי'מים לנאשמים, העמידה את בית-המשפט ה' מחזוי בחיפה במצב עדין: יהיה עליו ל' החליט מה חשוב יותר — עלבונה של ה' בת, או גניבת העוז?